

Over deze ontstaanswijze en betekenis van de staat zegt Engels in zijn geschrift "Oorsprong van de familie, het privatbezit en de staat" met niet te overtreffen helderheid, het volgende:

"De staat is dus in geenen deele een macht, die de maatschappij van buitenaf is opgedrongen; evenmin is hij de concretiseering van de zedelijke idee, "het beeld en de werkelijkheid van de rede" zoals Hegel beweert. Hij is veeleer een product van de maatschappij op een bepaalde trap van ontwikkeling. Hij is de erkenning, dat deze maatschappij zich in een onoplosbare tegenspraak met zichzelf heeft verward, zich in onverzoonlijke tegenstellingen heeft gesplitst en niet in staat is om deze te overwinnen. Maar opdat deze tegenstellingen, klassen met tegenstrijdige economische belangen met zichzelf en de maatschappij in een vruchteloze strijd verteren, is een schijnbaar boven de maatschappij staande macht noodig geworden, die de botsingen moet dempen, binnen de grenzen van de orde moet houden. En deze, uit de maatschappij opgegroeide, maar zich boven hem verheffende, zich meer en meer van hem vervreemdende macht, is de staat."

De staatsvorm, het karakter van de staatsinstellingen, hangen af van de in een historische periode heerschende maatschappelijke verhoudingen, productiewijze, eigendomsverhoudingen, kortom van dat wat Marx onder het begrip "productieverhoudingen" samenvat. De in de liberalistisch-kapitalistische periode passende staatsvorm, die in de kapitalistische landen ontstond, was de parlementair-democratische representatieve staat, die de door revolutie's neergeworpen feodale staat verving, - een ontwikkeling, die in Duitsland eerst door de revolutie van 1918 werd afgesloten. Ook deze parlementair-democratische staat is een klassestaat, d.w.z. een werktuig waarmee de heerschende klasse van de bourgeoisie zijn belangen doorzet. Weliswaar is de vorm waarin dit geschiedt een versluiering, daar in het parlement alle klassen zijn vertegenwoordigd en schijnbaar in de heerschappij deelen. Hun belangen worden ook werkelijk in aanmerking genomen, voorzover ze met die van de bourgeoisie in overeenstemming zijn te brengen, maar dit bevordert juist de instandhouding van de kapitalistische heerschappij.

De parlementair-democratische staat greep in het beginstadium van de kapitalistische ontwikkeling zelf maar weinig in de productie in, omdat een ongestoord uitbouwen van de productie in het belang van de kapitalisten was. De staat nam door wetten en uitvoerende organen de bestaande eigendomsverhoudingen in bescherming en bevorderde direct of indirect handel en verkeer. In Duitsland b.v. was het verkeer van het begin af aan hoofdzakelijk in handen van de staat, doordat de staat de spoorwegen aanlegde en hun eigenaar bleef, terwijl in andere landen (Engeland en Amerika) de spoorwegmaatschappijen particuliere ondernemingen zijn. In de productie heerschte evenals in de handel in de vroegkapitalistische periode het beginsel van de vrije concurrentie. De vrijhandel zette zich tegenover het mercantilistische protectiestelsel door. De liberalistische economische theorie was slechts de weerspiegeling van de praktijk, hij leerde, dat de economie, overgelaten aan het "vrije spel der krachten" het algemeen welzijn het beste zou dienen.

4

Daarbij komen nog de subsidies voor de verschillende kapitalistische ondernemingen, die als borgtochten en garanties aangeduid, in October 1932 een bedrag van 1 534 943 235 R.M. hadden bereikt (meer dan 1½ miljard dus). Het kapitaal van de grootbanken bestaat, zoals Schacht eerst kort geleden verklaarde, voor 75 % uit publieke gelden.

Deze toenemende vervlechting van het staatsapparaat met de kapitalistische productie, vooral ook veroorzaakt door de economische crisis, ging hand in hand met een verandering van het staatsapparaat zelf, dat, zoals we dat in Duitsland onder de kabinetten Brüning, von Papen, Schleicher meemaakten, zijn parlementaire vorm meer en meer vaarwel zei, en tot een dictatuur in het belang der kapitalisten werd. Voordat we op deze politieke ontwikkeling ingaan, moeten we echter nog enkele woorden wijden aan het oordeel dat de sociaaldemocratie over de omvorming van de kapitalistische structuur had. Direct bij het begin van deze omvorming werd in de sociaaldemocratie het streven wakker, om het krachtiger ingrijpen van de staat in de productie als een begin van socialisatie op te vatten, en nationalisatie met socialisatie te identificeren. Dat bracht tegen het eind van de vorige eeuw Wilhelm Liebknecht er toe in een referaat: "Staats-socialisme en revolutionaire sociaal-democratie" de volgende waarschuwing te doen hooren:

"Als de tegenwoordige staat nationaliseert, blijft de staat wat hij nu is. Hij komt als werkgever in plaats van de particulieren en de arbeiders winnen daar niets bij, maar wel heeft de staat zijn macht en onderdrakkingskracht versterkt. De laatste strijd, die de sociaal-democratie heeft te strijden, zal onder de strijdkreet: Hier sociaal-democratie, hier staats-socialisme! worden uitgevochten."

Op deze kreet werd geen acht geslagen en reeds in 1900 kwam de sociaal-democratische rijksdagfractie door een absoluut staatsmonopolie op. Na de revolutie van 1918 werd de theorie van de gelijkstelling van nationalisatie en socialisatie regelrecht tot de leer van het "ingroeien in het socialisme" uitgebouwd. Men ontkennde het klassen karakter van de parlementair-democratische staat en zag in de toenemende kartelleering en monopoliseering het "georganiseerde kapitalisme" (Hilferding), dat een voorstadium van het door nationalisatie van de trusts en banken te bereiken socialisme zou zijn. De sociaal-democratische theoreticus Cunow laat zich over deze ontwikkeling die hij een positieve waarde toekent - op de volgende wijze uit:

"Inderdaad hebben na de revolutionaire Novemberdagen van het jaar 1918 de Duitse sociaal-democraten dan ook in het geheel niet volgens de grondstelling, dat de autoriteit en de machtsmiddelen van de staat niet mochten worden versterkt, daar elke staat, ook de democratische, een klasseheerschappij zou zijn, gehandeld. Ze hebben veeleer de door de oorlog ondermijnde staatsmachinerie overgenomen, niet om hem te vernietigen, maar om hem, voorzover mogelijk, tot de "hefboom van het socialisme" te maken."

Tegen deze theorie en deze praktijk keerden zich in Duitschland reeds in het begin van de vorige eeuw eenige burgerlijke geleerden, zooals Fichte, die de "afgesloten handelsstaat" en een soort staatsocialisme als ideaal nam en de econoom Friedrich List, die in zijn in 1840 verschenen boek "Das System der politischen Oekonomie" denkbeelden naar voren bracht, die tegenwoordig precies zoo in een nationaal-socialistisch leerboek zouden kunnen staan. Hij beval de staat aan, om voor alles de binnenlandsche markt te vergrooten, wat slecht door beschermende rechten zou kunnen worden bereikt, en in het algemeen de productie zoo te besturen, dat het algemeen welzijn zou zijn gewaarborgd. Deze raadgevingen werden natuurlijk niet opgevolgd, zoolang de economische noodzaak er niet toe dwong.

Een nauwere betrekking tusschen staat en productie ontstond, toen de kapitalisten, om zich aan de nadeelen van de vrije concurrentie te onttrekken, tot kartel- en monopolievorming overgingen, een ontwikkeling, die in Duitschland omstreeks 1870 begon. Een diepgaande beschrijving van het monopoliekapitalisme zou te ver voeren. Slechts dit zij hier genoemd, dat de monopolievorming tot een steeds sterkere concentratie van het kapitaal, tot een steeds belangrijker worden van de rol van het bankkapitaal, en niet tot een opheffing, maar tot een verschuiving van de concurrentie, die zich nu hoofdzakelijk tegen de groote buitenlandsche kartels richt, voert. Hand in hand met deze ontwikkeling gaat het toenemen van de imperialistische tendenzen, doordat de wereldmarkt voor het kapitaal - en warenexport een steeds belangrijker factor wordt. In dit stadium van de kapitalistische ontwikkeling wordt de staat meer en meer tot de handlangers van de kapitalistische belangengroeperingen. Zoo verlangden de kartels van de staat het invoeren van beschermende rechten, waardoor ze hun producten op de binnenlandsche markt tegen hooge monopolieprijsen zouden kunnen verkoopen, om ze tegelijk op de wereldmarkt door dumping van de hand te kunnen doen. Er ontstond een regelrechte versmelting van productie en staatsapparaat: steeds meer publieke gelden werden in de productie gestoken, de staat, respectievelijk de gemeenten stichtten zelf ondernemingen, tusschen de staatsbeambten en de raden van commissarissen der groote ondernemingen kwamen gedeeltelijk over het parlement - nauwe persoonlijke betrekkingen tot stand, openbare banken werden gesticht, enz.

In de naderlogstijd ging deze ontwikkeling, speciaal in Duitschland met rasse schreden verder. De publieke ondernemingen namen zoowel naar aantal als naar groote toe, evenals de deelname van openbare gelden in de particuliere ondernemingen. Dit was het noodzakelijk gevolg van de reusachtige economische crisis, die de staat tot steeds nieuwe ondersteuning en het geven van subsidies aan de kapitalistische ondernemingen dwong, om deze van de ondergang te redden. Om deze ontwikkeling te verduidelijken, eenige getallen. De beleggingswaarde van de publieke ondernemingen bedroeg in 1929: 50 milliard (volgens het handboek van de publieke economie). Het jaarlijks bedrag aan publieke opdrachten aan de productie bedroeg in de jaren 1928 en '29 ieder ca. 8.5 milliard. Het aandeel van het publieke geld in het grondkapitaal van alle naamloze vennootschappen was in 1929 volgens de officiële statistieken minstens 20%, het aandeel in de totale productie in de oermede 14.5% (in de ijzerertsproductie 20%, in de zoutziederijen zelfs 40%). Het aandeel van de publieke gelden in de woningbouw bedroeg in 1929 2/3 van het totale kapitaal.

Zieliger dan deze sociaal-democratische theorie van het ingroeien in het socialisme, heeft in de geschiedenis in de laatste jaren de in de economie van de staat ingegrepen van de staat in de productie, dat volgens de sociaal-democratische theorie een teken van het toenemende socialisme zou zijn, bracht in plaats hiervan het "ingroeien" van het fascisme. De fascistische ontwikkeling, die in Duitschland begon met de noodverordeningdictatuur van de kabinetten Brüning en Schleicher, eindigde met het grijpen van de macht door de nationaal-socialisten, die het fascisme in zijn brutaalste vorm verwezenlijkten. Het wezenlijke verschil tusschen beide vóórgegaane regeeringen, die ook al met dictatoriale middelen werkten en de Hitler-dictatuur is daarin gelegen, dat alle parlementaire democratische overblijfselen werden weggevoerd, dat het staatsapparaat niet meer het uitvoerend orgaan van deze of gene groep wilde zijn, en daarbij aan de belangen tegenstellingen tusschen de klassen en tusschen de verschillende deelen van een klasse (b.v. industrie - en grondkapitaal) schipbreuk leed, maar dat het staatsapparaat zich in zoverre zelfstandig maakte, als de samenhang met de maatschappelijke grondslagen (Klasseverhoudingen) dat mogelijk maakte, d.w.z. dat de nazileiderskliek, die door de massabeweging van de ontevredenen uit alle lagen en de regelrechte ondersteuning van de kapitalistische kringen aan de macht was gebracht, op het oogenblik van het grijpen van de macht, het behoud ervan tot zijn eenig doel maakte, en al zijn politieke maatregelen aan dit doel ondergeschikt. Dat dit verzekeren van de macht in het los van de behoeften van de maatschappelijke grondslagen kan plaats hebben, dat zich integendeel deze maatregelen juist naar deze behoeften, d.w.z. naar de krachtsverhoudingen tusschen de verschillende klassen moet richten, spreekt vanzelf. Maar het is niet juist, om, zooals dat van socialistische kant vaak gebeurt, het fascisme respectievelijk het nationaal-socialisme eenvoudigweg daardoor te verklaren, dat men de nazi-heerschappij als uitvoerend orgaan van de kapitalistenklasse beschouwt. Het fascisme blijft namelijk ook dan fascisme, als het tot op zekere hoogte met de belangen der arbeiders rekening houdt, tegemoetkomingen voor hen heeft. Maar het is een andere kwestie, in hoeverre dat in Duitschland plaats heeft. Want in de geschiedenis van het grijpen van de macht door de nationaal-socialisten, die achter ons ligt, speelden de kapitalistische wenschen en belangen een alles beheerschende rol. Hier slecht enkele bijzonderheden als bewijs. In het jaar 1923 ontstond een verstandhouding tusschen Hitler en de voorzitters van het Beiersche Industrie-verbond, die de geheime handelsraadsheer Aust als volgt schilderde, toen hij voor de rechter van instructie in het Hitler-proces zijn verklaringen aflegde: "Toen ik in de jaren 1923 en 1924 in de Beierse Kamer van Afgevaardigden een voordracht over de economie en de rol van Herr Hitler hield daar een voordracht over. Hij had zijn doel. Hij vond veel bijval; de waardering kwam bovendien daarop tot uitdrukking, dat eenige heeren, die niet reeds persoonlijk met Hitler bekend waren, maar dit van mij veronderstelden, mij bijdragen in geld voor zijn beweging gaven, met het verzoek, te zien te maken dat Hitler te doen toekomen." (Dat Hitler deze heeren nu niet bepaald socialistische plannen heeft voorgehouden, zal wel niemand betwijfelen)

In latere jaren worden deze banden tussen Hitler en de kapitalisten nauwer. In 1926/27 reisde Hitler in het Ruhrgebied en hield daar in besloten kring voordragen voor industrieëlen. In Juni 1927 schreef de Rheinisch-Westfälische Zeitung daarover:

"De nationaal-socialistische leider verlangde niets wat de werkgevers onmogelijk was." (1)

Herhaaldelijk verklaart Hitler in officiële redevoeringen; trouwens ook in het in 1928 door hem gegeven commentaar over punt 17 van het program, dat hij onvoorwaardelijk het privatbezit in stand wil houden. De in Januari 1932 voor de West-Duitsche industrieëlen gehouden redevoering wordt gedragen door deze belofte, en bovendien wordt de industrieëlen beloofd dat Duitschland met behulp van een nationaal-socialistische regering weer tot een imperialistische macht van de eerste rang zal worden gemaakt, dat dus ook met de verdere belangen van de kapitalisten voldoende rekening zal worden gehouden.

Het is dan ook geen wonder dat Hitler in het jaar 1933 op directe aanwijzing van kapitalistische kringen in het zadel werd geholpen. En deze kringen zijn tot nu toe niet teleurgesteld geworden. Zeker, ze moesten zich een zekere inperking van hun vrijheid door de "sterke staat" laten welgevalen; moesten voor de ondersteuning die ze kregen ook eenige bijdragen geven en offere brengen, maar alles tezamen leende dat de moeite. We kunnen hier slechts heel in het kort opsommen, hoe de nazi-regering zijn gaven onder de verschillende klassen verdeelde, naar ver zijn ook geen lange uiteenzettingen noodig om te laten zien wie het leeuwen-aandeel kreeg.

Allereerst werden de landbouwkapitalisten (die zich ondanks subsidies en Osthilfe door alle vorige regeringen als benadeeld beschouwden) bedacht. Ze kregen: opheffing van de geldende faillissementsbepalingen voor alle landbouwbedrijven; van de wetgeving voor het vernietigen van de schulden (in de praktijk een sanering op kosten van de schuldeischers met behulp van de staat) het in de doofpot stoppen van het vroeger openbaar gemaakte Osthilfe-schandaal, de wetgeving die de prijzen voor melk en alle vetten belangrijk verhoogde, toelagen voor reuzel, spek, eieren, veevoeder, enz. die eveneens een prijsstijging voor de binnenlandse producten ten gevolge hadden.

De industrieële kapitalisten kregen overeenkomstige geschenken: ontheffingen van de belastingplicht, voorschotten voor uitbreidingen, herstellingen en andere werkzaamheden die noodig waren om het bedrijf gaande te houden, opdrachten voor leveringen aan de staat (behalve de officiële geneemde de bewapeningsoverdrachten, die sommige industrieëlen heel aardig deden opleven) en tenslotte als hoofdschotel de wet op de regeling van de nationale arbeid. Deze wet vervult de meest reactionaire droomen die ooit een ondernemer hebben kon: hij maakt de ondernemer tot de absolute meester in huis, hij heeft als "leider" van het bedrijf alle beslissingen te nemen, heeft dus alle macht en de "volgelingen" zijn hem "trouw verschuldigd", d.w.z. ze hebben de mond te houden en te gehoorzamen. De "vertrouwensraad" door de ondernemer uitgezocht - hoewel met toestemming van het bedrijfsceellen opperhoofd - is een direct werktuig van de ondernemer, alleen reeds door de hem wettelijk toegeskende rechten en plichten: hij moet voor een

Ten eerste kan het nooit om miljoenen arbeiders, maar hoogstens om een paar honderdduizend gaan, die op deze wijze geleidelijk aan worden verzorgd, en ten tweede zal spoedig blijken, dat de levensstandaard op deze wijze ondanks meerder werk niet rijst, maar daalt, daar de loonen met inachtnaam van de bronnen van inkomsten van de arbeider uit zijn "bezit" zullen worden verlaagd.

De aanhangers van het fascistische, respectievelijk nationaal-socialistische stelsel beweren, met het fascistische ingrijpen van de staat in de productie een planmatige organisatie te bereiken. Het is daarom noodig, de productie ook vanuit het gezichtspunt te beschouwen, wat door het fascisme in zijn structuur wordt veranderd met het oog op dit doel van planmatigheid. Door de nationaal-socialistische regering zijn in Duitschland een heel reeks van maatregelen getroffen, die bij een oppervlakkige beschouwing de theorie van het instellen van een planmatigheid schijnen te bevestigen. Tot deze maatregelen hoort de stichting van de "rijksvoedingscentrale" d.w.z. de poging tot regeling van de landbouwmarkt door productiebeperkingen, vaste prijzen voor landbouwproducten, oprichting van controle- en distributielichamen door de staat, toezicht op de molens, dwang tot gebruik van inlandsche producten, enz. Tot deze maatregelen behoort verder de bevordering door de staat van het streven naar kartelvorming (wet op de dwangkartels), die in de praktijk reeds belangrijke gevolgen heeft gehad: alleen in de tijd van 1 October '33 tot 31 Januari '34 zijn 46 kartels gesticht, waaronder verschillende dwangkartels. Het gaat naast om prijsvereenskomsten, om ook om contingentering van de productie. In verscheidene gevallen werd een verbod door de staat voor het oprichten van nieuwe bedrijven afgekondigd, zoo b.v. voor de metaaldraad-fabrikatie, voor de uurwerkindustrie, de stikstof- en kaliproducie, touwalagarden, cementfabrieken, zinkwalsproducten, appretieer- en rousenindustrie. Een zeer belangrijk ingrijpen in de richting van planmatigheid vond plaats bij de wet van 23 maart '34, op de beperking van de invoer van grondstoffen en half-fabrikaten. Voor de textielindustrie werd op grond van deze wet de invoer van grondstoffen uit het buitenland door particulieren en ondernemingen verboden en staatsinstellingen gesticht, die invoer en distributie regelen. Aan regelingen en inmengingen mankeerde het dus niet. Evenwel is de politiek van de kartelleering zelf niet pas door het fascistisme gemaakt, maar is alleen de voortzetting van de monopolistische ontwikkeling van het kapitalisme, met dit verschil dat thans de staat in veel sterker mate ingrijpt als in het begin van deze ontwikkeling. Dit laatste is een gevolg van de ontangelijke economische wereldcrisis. Dat geldt zoowel voor de maatregelen in de landbouw, die een kartelleering van de landbouw landbouw als bescherming tegen de buitenlandse landbouwproductie eenerzijds, en als beperking van de binnenlandse concurrentie, die door de hoge toelagen te hevig werd anderszijds, betrekken, als ook voor de kartelleeringmaatregelen in de industrie, waarvan de "planmatigheid" alleen op het instellen van monopolie-prijzen betrekking heeft. De beslemmering van de invoer van grondstoffen vertoont zoo duidelijk het karakter van een noodmaatregel, dat hij geen verklaring noodig heeft. Alle maatregelen worden door de staat in nauwste samenwerking met de industrieëlen, die de "algemeene raad voor de productie" vormen en onder wier leiding

vreedzaam "vertrouwend" samenwerken tusschen personeel en ondernemer zorgen, aan de verhooging van de arbeidsprestatie meewerken, enz. In loonkwesties mag hij in het geheel niet meepraten. De ondernemer bepaald het loon, zoo mogelijk door individuele arbeidsovereenkomsten, voorzover niet de "gevolmachtigde van de arbeid" een tariefverordening, d.w.z. minimumloonen vaststelt. Hoe de "gevolmachtigde van de arbeid" eigenlijk de noodzaak om in de loonregeling in te grijpen moet beoordeelen, daar de arbeider zich in loonkwesties in het geheel niet tot hem kan wenden, verzwijgt de wet. En hoe de minimumloonen die de "gevolmachtigde van de arbeid" vaststellen eruit zullen zien, kan men zich zelden veel fantasie voorstellen. De ondernemers stellen hun loonberekeningen op, en wees de "gevolmachtigde", die het bij de groote ondernemers van zijn district verbruikt. Daar stakingen natuurlijk door de wet zijn verboden, is het eenige "gevaar" dat de ondernemer kan treffen, het sociale "eergerechtshof", dat de "belediging van de eer" van een arbeider of zijn uitbuiting kan bestraffen. Dat niet juist Herr Vogler, Krupp of Siemens voor zoo'n eergerechtshof zullen komen, maar hoogstens eens Herr Oohn als "leider" van het een of andere kleine zaakje zal wel nauwelijks worden betwijfeld. Kort en goed, deze wet is werkelijk een niet te vermaden geschenk voor de heeren ondernemers.

De middenstand moest zich met belangrijk kleinere geschenken vergenoegen, die volstrekt niets aan zijn toestand veranderden. Daar was de propaganda tegen de warenhuizen, die werd stopgezet zoodra de omzet van de warenhuizen ernstig achteruit ging, en met de saneering van hetz. eindigde. Daar was de beperking van de opening van nieuwe zaken, die intusschen voor belangrijk werd verminderd. En tenslotte eenige manoeuvres met de consumentenverenigingen, die eigenlijk alleen een persoonswisseling brachten. De arbeiders werden als men naar het aantal van de openbare betrekking hebbende maatregelen kijkt, rijkelijk bedacht. Maar dan ook alleen volgens het aantal. Achter de waterverbruikers en waar tusschen de comedie van "werkverschaffing", "winterhulp" en "sociale eer" wordt opgevoerd, ziet het er tamelijk armoedig uit. Het "verschaffen van arbeid" bestond hoofdzakelijk uit maatregelen, waarbij werklozen gedwongen werden de plaats van hun werkende makers in te nemen, een verschuiving dus, een andere verdeling van de beschikbare arbeid, die naast het misleidend element "de werkloosheid neemt af", een belangrijke verhoging van het levenspeil der arbeiders bracht; het aanpaste aan dat van de werklozen. De "winterhulp" had dezelfde uitwerking, hij nam van de een, wat hij de andere gaf. En de "sociale eer" is het eenige wat de nieuwe wet op de "regeling van de nationale arbeid" aan de arbeiders draagt. Een ruime plaats in het program van hulp voor de arbeiders door de nationaal-socialistische staat neemt in de laatste vijfde de "ontproletarisering" in. Hij bestaat hoofdzakelijk uit het z.g. onderbrengen in nevenlandbouwbedrijven. D.w.z. er wordt begonnen om op groote schaal de verkorte arbeidstijd met behulp van zoo klein mogelijke nederzettingen (ca. 2 morgen land) tot een blijvende toestand te maken. Men meent op deze wijze de arbeider aan de bodem te binden, hem door middel van een beetje bezit (waaraan hij natuurlijk vele jaren moet afbetalen, lonaftrek krijgt) tot kleinburger te kunnen maken. Maar ook dit geschenk aan de arbeiders zal geen al te langdurige vreugde schenken.

de nieuwe opbouw van de productie, d.w.z. de opnieuw organisatie van de tot nu toe bestaande ondernemersbonden op grond van de wet van 13 Maart '34 over de voorbereiding van de organische opbouw van de Duitsche productie, zich zal voltrekken, doorgevoerd.

Samenvattend laat zich over de organisatiemaatregelen van de nationaal-socialistische staat zeggen, dat zij weliswaar een begin van een planmatige regeling der productie inhouden, deze echter steeds slechts op beperkt terrein in werking treden, en nooit tot een geheel vormende planmatige productie kunnen leiden, daar hun doel niet het voorzien in de behoefte van het algemeen is, maar een verzekering van de winsten van bepaalde producentengroepen op het oog hebben. Ondanks alle "marktregeling" blijft het toch een productie voor de markt, en uitschakeling van de concurrentie op onderdeelen (door kartelscheuring) heft de concurrentie niet op. De concurrentie tusschen de afzonderlijke, particuliere ondernemers wordt alleen tot een concurrentie tusschen de verschillende kartels en tot een concurrentie tusschen binnen- en buitenland. De rijksminister voor economische zaken, Schmitt, 1) spreekt dit ook openlijk uit; hij zei in zijn rede van 13 Maart '34: "De concurrentie tusschen binnen- en buitenland zal economisch verder worden gestreken. Zonder eerlijke concurrentiestrijd gaat het niet."

De concurrentiestrijd in de moderne vorm van kartel en monopolies is voor de verbruikers niet alleen niet voordeliger, maar zelfs belangrijker onvoordeliger dan de vroegere vrije concurrentie. Want de verzekering van de monopolieprijzen door de kartel dwingt de verbruikers deze prijzen te betalen. Mogen op het oogenblik ook voortdurend decreten tegen prijsstijging door de staat worden afgekondigd, toch zullen op den duur de kartels hun doel de prijsstijging bereiken. Hele ondernemersorganen beijveren zich nu reeds, in de lange artikelen te bezighen, dat de tegenwoordige prijzen nauwelijks de productiekosten dekken (zoo b.v. de "Berliner Börsen-Zeitung" van 14 Februari '34, die vaststelt, "dat bij de tegenwoordige prijzen in enkele takken van industrie een vergrootte afzet tot een toenamen van de verliezen leidt, dat dus de ... alleen daarvan prijzen beneden de grenzen van het economisch mogelijke kan worden gesproken").

Aan het voortbestaan van de concurrentiestrijd, kan al het geleverde even de "opbouw volgens standen", die alleen op het oogenblik mogelijk zou kunnen worden verwezenlijkt, niets veranderen. De opbouw volgens standen, zoodaer hij door de theoretici (Othmar Spann, W. Heinrich) werd beschreven zou beteekenen, dat elke stand, datz. elke bedrijfstak met al zijn toebehoorenden, via in de arbeid tusschen ondernemers en arbeiders in het "stand" de afwisseling van bezittingen en een zelfstandigheid bezit, die recht tot het recht op het hefferen van belasting voor de eigen behoeften. Deze standenstaat is uit de aard der zaak een zuivere utopie, en de tegenwoordige verhoudingen veroorlooven zelfs geen schijnbare verwerkelijking van de "opbouw volgens standen", die deze ideologie eenig voedsel zouden kunnen geven.

1) In Juli door Schacht vervangen. (G.I.C.)

vreedzaam "vertrouwend" samenwerken tusschen personeel en onder-
nemer zorgen, aan de verhooging van de arbeidsprestatie meewer-
ken, enz. In loonkwesties mag hij in het geheel niet meepraten.
De ondernemer bepaald het loon, zoo mogelijk door individueele
arbeidsovereenkomsten, voorzover niet de "gevolmachtigde van
de arbeid" een tariefverordening, d.w.z. minimumloon vaststelt.
Hoe de "gevolmachtigde van de arbeid" eigenlijk de noodzaak om
in de loonregeling in te grijpen moet beoordeelen, daar de arbei-
der zich in loonkwesties in het geheel niet tot hem kan wenden,
verzwijgt de wet. En hoe de minimumloon die de "gevolmachtigde
van de arbeid" vaststellen eruit zullen zien, kan men zich zoni-
der veel fantasie voorstellen. De ondernemers stellen hun loon-
berekeningen op, en wees de "gevolmachtigde" die het bij de groote
ondernemers van zijn district verbruikt. Daar stakingen natuurlijk
door de wet zijn verboden, is het eenige "gevaar" dat de onderne-
mer kan treffen, het sociale "eergerechts-hof", dat de onderne-
mer van de eer van een arbeider of zijn uitbuiting kan bestraffen.
Dat niet juist Herr Vogler, Krupp of Siemens voor zoo'n eerge-
rechtshof zullen komen, maar hoogstens eens Herr Cohn als "leider"
van het een of andere kleine zaakje zal wel nauwelijks worden betwij-
feld. Kort en goed, deze wet is werkelijk een niet te vermaden
geschenk voor de heeren ondernemers.
De middenstand moest zich met belangrijk kleinere geschen-
ken vergenoegen, die volstrekt niets aan zijn toestand veranderden.
Daar was de propaganda tegen de warenmuizen, die werd stopgezet
zoodra de omzet van de warenmuizen ernstig achteruit ging, en met
de saneering van hetz eindigde. Daar was de beperking van de
opening van nieuwe zaken, die intusschen weer belangrijk werd
verminderd. En tenslotte eenige manoeuvres met de consumenten-
verenigingen, die eigenlijk alleen een persoonswisseling brachten.
De arbeiders vonden als men naar het aantal van de op-
hen betrekking hebbende maatregelen kijkt rijkelijk bedacht. Maar
dan ook alleen volgens het aantal. Achter de watervervoerswisen
waar tusschen de comedi van "werkverschaffing", "winterhulp" en
"sociale eer" wordt opgevoerd, ziet het er tamelijk armoedig uit.
Het verschaffen van arbeid bestond hoofdzakelijk uit maatregelen,
waarbij werklozen gedwongen werden de plaats van hun werkende
makkers in te nemen, een verschuiving dus, een andere verdeling
van de beschikbare arbeid, die naast het misleidend element "de
werkloosheid neemt af", een belangrijke verlagings van het levens-
peil der arbeiders bracht; het aanpaste aan dat van de werklozen.
De "winterhulp" had dezelfde uitwerking, hij nam van de één, wat
hij de andere gaf. En de "sociale eer" is het eenige wat de ge-
meente wet op de "regeling van de nationale arbeid" aan de arbei-
ders bracht. Een ruime plaats in het program van hulp voor de
arbeiders door de nationaal-socialistische staat neemt in de
geesteswijs de "ontproletariseering" in. Hij bestaat hoofdzakelijk
uit het z.g. onderbrengen in nevenlandbouwbedrijven. D.w.z. er
wordt beoogd om op groote schaal de verkorte arbeidstijd met
bepaald van zoo klein mogelijke nederzettingen (ca. 3 morgen land)
tot een blijvende toestand te maken. Men meent op deze wijze de
arbeider aan de bodem te binden, hem door middel van een bestje
bezit (waaraan hij natuurlijk vele jaren moet betalen; loonattrek-
kracht tot kleinburger te kunnen maken. Maar ook dit geschenk
aan de arbeiders zal geen al te langdurige vreugde schenken.

de nieuwe opbouw van de productie, d.w.z. de opnieuw organiseering
van de tot nu toe bestaande ondernemersbonden op grond van de wet
van 13 Maart '34 over "de voorbereiding van de organische opbouw
van de Duitse productie", zich zal voltrekken, doorgevoerd.
De Semenvattendiaast zich over de organisatiemaatregelen
van de nationaal-socialistische staat zeggen, dat zij weliswaar
een begin van een planmatige regeling der productie inhouden, deze
echter steeds slechts op beperkt terrein in werking treden, en
niet tot een geheel vormende planmatige productie kunnen lei-
den; daar hun doel niet het voorzien in de behoefte van het al-
gemeen is, maar een verzekering van de winsten van bepaalde pro-
ductengroepen op het oog hebben. Omziet men de Duitse markt-
regeling, die de "marktregeling" blijft het toch een produc-
tie voor de markt, en uitbuiting van de concurrentie op onder-
delen (door kartelkeuring) heft de concurrentie niet op. De
concurrentie tusschen de afzonderlijke, particuliere ondernemers
wordt alleen tot een concurrentie tusschen de verschillende kar-
tels en tot een concurrentie tusschen binnen- en buitenland. De
rijkminister voor economische zaken, Schmitt, h) spreekt dit ook
openlijk uit; hij zal in zijn rede van 13 Maart '34: "De
toekomst zal economisch verder worden
gevoerd. Ook in de toekomst zal economisch verder worden
gevoerd. Zonder eerlijke concurrentiestrijd gaat het niet."
De concurrentiestrijd in de moderne vorm van kartel en monopolies
is voor de verbruikers niet alleen niet voordeliger, maar zelfs
belangrijk onvoordeliger dan de vroegere vrije concurrentie. Want
de verzekering van de monopolieprijzen door de kartel dwingt de
verbruikers deze prijzen te betalen. Mogen op het oogenblik ook
voortdurend dreuen tegen prijsstijging door de staat worden afge-
kondigd, toch zullen op den duur de kartels hun doel, de prijsstij-
ging, bereiken. De ondernemersorganen bejvenen zich nu reeds,
in lange artikelen te Berlijn, dat de tegenwoordige prijzen nauwe-
lijk de productiekosten dekken (zoo b.v. de "Berliner Börsen-
zeitung" van 14 Februari '34, die vaststelt, "dat bij de tegenwoor-
dige prijzen in enkele talken van industrie een vergrootte afzet
tot ernstige schade van de verliezen leidt, dat dus ... alleen
af van prijzen beneden de grenzen van het economisch mogelijke kan wor-
den geproduceerd").
Aan het voortbestaan van de concurrentiestrijd, kan al het
geleenter eyende "opbouw volgens standen", die alleen op het oogen-
blik nog niet aan kunnen worden verwezenlijkt, niets veranderen.
De opbouw volgens standen, zooda hij door de theoretici (Othmar
Sporn, Dr. Heinrich) werd beschreven, zou beteekenen, dat elke
stand, dat elke bedrijfstaking met al zijn toebehoorenden, van
een bepaalde de met te onderbrengen in een bepaald stand-
de. De rijkminister h) spreekt in een zelfstandigheid
bezig, die zeikt, tot het recht op dat dieffert van belasting voor
de eigen behoeften. Deze standenstaat is uit de aard der zaak
een zilver utopie, en de tegenwoordige verhoudingen veroorloof-
van, zelfs geen schijnbare verwezenlijking van de "opbouw volgens
standen", die deze ideologie eenig voedsel zouden kunnen geven.

1) In Juli door Schacht vervangen. (G.I.C.)

De eenige "stand" die tegenwoordig invloed op de maatregelen van de staat uitoefent, vormen de kapitalisten. Dat de nationaal-socialistische economische politiek een dergelijk verloop heeft, hangt aan de een kant met de buitenlandse politieke situatie van Duitschland, aan de andere kant met de krachtsverhoudingen tusschen de klassen samen. Duitschland is door de economische isoleringspolitiek van het buitenland, beschermende rechten, contingentieeringen en valutedumping, meer en meer op de weg van de autarkie gedrongen. De autarkie beteekent, door de inkrumping van de exportindustrie, een steeds meer aangewezen zijn op de binnenlandse markt, hand in hand gaande met een afname van de consumptiekracht der massa's. De winsten van de kapitalisten kunnen alleen door de grofste uitbuiting van de arbeiders worden opgebracht. De vernietiging van de oude arbeidersbeweging door geweld en terreur en de bedwelming door de nationaal-socialistische ideologie hebben de arbeiders als klasse volkomen uitgeschakeld, zijn weerstand gebroken, zoodat het fascisme voorloopig met de belangen van de arbeider in het geheel geen rekening hoeft te houden.

Deze ontwikkeling zal echter zoo niet ongestoord verder kunnen gaan. Want de arbeiders, die zich bij de nationaal-socialistische beweging aansloten, deden dat in het vertrouwen dat het nationaal-socialisme hun belangen zou waarborgen. En de fraaiste ideologieën en de beste propaganda zullen voor hen op den duur niet de toenemende ellende kunnen verstoppen. Zullen in de loop der tijd, zoodat nu reeds aanzienlijk begint in de kringen van de nationaal-socialistische arbeiders economische eischen worden gesteld. Het is voor de toekomst volstrekt niet uitgesloten, dat de nationaal-socialistische machthebbers bij groeiende tegenstand onder de massa van hun aanhangers, ook tegemoetkomingen aan deze zullen moeten doen. D.w.z. hun gaaschen bij de zich veranderende krachtsverhoudingen anders zullen moeten verdeelen. (Zoo is het b.v. niet uitgesloten, dat de regering van de door de wet op de erfelijkheid van landbouwbedrijven aan het gevaar van proletarisering blootgestelde boerenzoon, zal moeten overgaan, of dat men moet proberen om de industriearbeiders ook onder "offers" van de kant der kapitalisten in een betere positie te brengen, dat men tot nationalisatie van bepaalde bedrijven overgaat, of iets dergelijks).

Hoewel we vanzelfsprekend bij de economische eischen van de arbeiders moeten aanknopen, om propaganda voor het werkelijk socialisme te kunnen maken, is het toch zaak, om bij voortbaat een heel duidelijke grenslijnt te trekken tusschen dat, wat ons doel is: socialisme, verwezenlijkt door de heerschappij van het proletariaat in de vorm van het radenstelsel en tusschen het fascisme, of het nu meer of minder socialistisch gekleurd is. Het socialisme waar we naar streven, kan slechts worden bereikt door de val van de bureaucratie heerschappij in het algemeen, door de totale revolutie. (Marx). Voorwaarde voor de verwezenlijking van de vrije socialistische maatschappijorde is de vernietiging van de burgerlijke staat, in welk gewaad die ook op mag treden. We staan nu voor de beslissing die de oude Liebknecht wel voorspelde, toen hij in zijn bovenaangehaald woord van de laatste nog te wachten strijd

1) D.w.z. die van de portemomais, niet die van de maag! (G.I.C.)

tusschen "staatsocialisme" en - zoodat hij zich toen uitdrukte - revolutionaire sociaaldemocratie sprak. Het fascisme - of men het nu als staatskapitalisme of als staatsocialisme aanduidt - is in zoverre als een vooruitgang in de maatschappelijke ontwikkeling te beschouwen, als het van het anarchistische drijven van de vroegkapitalistische periode naar een krachtiger maatschappelijke organisatie, naar het ingrijpen van een hooger geplaatste macht, de fascistische staat in de persoonlijke belangen, heeft geleid. Maar het fascisme kan ook alleen dan als vooruitgang worden beschouwd, als men het als de historische voorlooper van de werkelijke vermaatschappelijking, in bezitname van de productiemiddelen door het proletariaat en regeling van de productie evenals van het geheele maatschappelijke leven door het proletariaat beschouwt.

Rusland is nu een voorbeeld daarvoor, dat de onbepaalde heerschappij van de staat over de productie, op grondslag van het staatsbezit van productiemiddelen, niet naar de bevrijding van het proletariaat, niet naar het socialisme of communisme leidt. Rusland kan natuurlijk niet zonder meer met de fascistische landen worden gelijkgesteld. Men kan zeggen, dat de Russische dictatuur de meest extreme verwezenlijking is van dat, wat in de andere landen slechts in eerste begin aanwezig is, en voorzeover dat vooruit is te beoordeelen, daar in het geheel niet tot deze zuiverste vorm van staatskapitalisme zal worden. Dat Rusland deze ontwikkeling volgde en wel uitgaande van een proletarische revolutie, heeft zijn zeer bijzondere oorzaken. De proletarische revolutie had in een land plaats, dat zoewel in economische ontwikkeling bij de West-Europese landen ver achter gebleven was, als ook in verband daarmee een arbeidersklasse bezat, die pas in het begin van ontwikkeling was. En bovendien bleef deze proletarische revolutie binnen de Russische grenzen beperkt. Uit deze voorwaarden ontstond de ontwikkeling naar het staatskapitalisme, waarvan we de mogelijkheid om het te vermijden hier niet willen onderzoeken, maar waarvan we alleen heel in het kort de wezenlijke kenmerken willen aantonen. Onmiddellijk na de overwinning van de revolutie ging de machtsuitoefening op de leiding van de bolsjewistische partij over. Het radenstelsel bestond, wel is waar in vorm, in de praktijk werden de raden echter meer en meer uitgeschakeld, tot ze al hun betekenis verloren. De opstand van Kronstadt, die zich tegen deze ontwikkeling verzette, werd door de bolsjewistische regeering neergeslagen.

De bolsjewistische staatsleiding ontwierp een heel bepaald economisch program, waarvan het naaste doel door Lenin zelf als staatskapitalisme werd aangeduid, maar dat door Stalin door de term "socialisatie in één land" werd verduidelijkt. Het vraagstuk bestond daarin, Rusland te industrialiseeren, door middel van een door de staat geleide planmatige opbouw; een proces, dat later door de politiek van concessies aan internationale kapitaalgroeperingen wezenlijk werd bevorderd. Rusland moest zich in de eerste plaats zelfstandig ontwikkelen en zich tegelijk op de verdediging tegenover de andere imperialistische machten voorbereiden. De productiemiddelenindustrie moest tegenover de verbruiksgoederenindustrie zeer sterk de voorrang worden gegeven, daar hij immers pas de verbruiksgoederenindustrie

mogelijk maakte, doordat het benodigde kapitaal om productiemid- delen op groote schaal uit het buitenland in te voeren, ontbrak, en verder doordat de oorlogsindustrie van het begin af aan een belangrijke plaats in de productie innam. Deze achterstelling van de verbruikswaarenindustrie leidde tot de bekende, ook door de Sowjetinstanties zelf toegegeven gebrekkige verzorging van de bevolking met de noodzakelijkste levensmiddelen. De offers, die de bevolking moest brengen, werden door de Sowjetregering in naam van het socialisme gesicht, en de reusachtige resultaten van de industriële opbouw zijn niet in de laatste plaats tot de aanvuren- de werking van de ideologie terug te brengen. Hetzelfde geldt van de methoden, waardoor de arbeiders in de opbouw van de industrie werden betrokken. Het ontbrak in Rusland aan de talrijke, uitmun- tend geschoolde laag van industriearbeiders, zoals die zich in West-Europa en Amerika in de loop van de kapitalistische ontwikke- ling had gevormd. Hem te scheppen, was in Rusland een noodzake- lijke voorwaarde voor de snelle industrialisatie. Hier werden nu onder de dekmantel van het Marxisme methoden ingevoerd, die alles behalve socialistisch zijn: ongelijkheid van loon, straffen voor slecht werk, premies voor goed werk, voortrekken van de geschool- de arbeiders bij de verzorging met levensmiddelen en verbruiksgee- deren, "socialistische" wedstrijden van de bedrijven onder elkaar, instelling van "arbeidsstootbrigaden", enz. Het tweede vijfjaren- plan brengt nu wel te waar het ontwerp voor een krachtige uitbouw van de verbruikswaarenindustrie, met als doel het "betere leven" voor de massa's, maar ook hierbij is dat alleen middel voor het doel, d.w.z. voor de vorming van een geschoolde arbeiderslaag.

Hand in hand met de vorderende binnenlandse opbouw versterkte zich ook de buitenlandse politieke positie van Rus- land. Tegenwoordig is Rusland een zeer belangrijke en sinds lang niet meer geseleerde factor in het imperialistische netwerk der wereldmachten. Ja, de staatskapitalistische productiemethode heeft zich mede in verband met de stootkracht die een absolute dictatuur eigen is (en dan een bovendien door een zoo levendige ideologie bevestigde dictatuur als de Russische een is) doelmati- ger dan andere machten beoogt. Het eenige land, dat op de eco- nomische wereldconferentie iets bereikte, was Rusland. De meeste niet-aanvals-pacten, de beste economische verdragen van alle imperialistische machten, heeft Rusland. Door geen enkele kapi- talist wordt het bolsjewisme nog als communisme beschouwd, maar overal alleen nog als bedreiging van het eigen imperialistische streven gevreesd. Ruslands structuur is, juist omdat hij het meest consequent staatskapitalistisch is, in zijn imperialistische ten- denzen het krachtigst en consequentst.

Dat het fascisme een internationaal verschijnsel is, dat het in verschillende kapitalistische landen reeds heeft overwon- nen of bezig is te overwinnen, is het gevolg van de internationale economische toestand. In de loop van de wereldcrisis, in de reusachtige strijd om de markten, verscherpt door de oprichting van eigen industrieën in de vroegere koloniale landen, ontstond in elk kapitalistisch land de tendenz om zoo veel mogelijk te verkopen en zoo weinig mogelijk te kopen. Er kwamen wederkeeri- ge handelsbelemmeringen tot stand, die voor ieder kapitalistisch land nog slechts heel bepaalde markten open liet en tot een sterke

inkrimping van de wereldhandel leidde. Er is op het oogenblik een bepaalde verdeling van de markten, waarmee echter geen der kapitalistische machten zich kan tevreden stellen, daar een toe- name van de in de crisis ingekrompen winsten zonder expansies zonder bemeestering van nieuwe markten onmogelijk is. Daar komt nog bij, dat Japan met zijn dumping de door de andere machten met moeite veroverde markten bedreigt, en zich het eenige nog voor kapitaalexport en als afzetmarkt te ontsluiten afzetgebied - China, Mongolië en Mandsjoerije - langzamerhand toeëigent. De imperialistische spanningen nemen dus ondanks voorloopige regelingen onverminderd toe, en dringen naar een uitbarsting. Tot het tot deze uitbarsting komt, moet iedere kapitalistische macht probee- ren, zijn productie op de een of andere wijze boven water te houden, de door de kritieke economische toestand ontstane verscherping van de klassetegenstellingen op de een of andere wijze onschadelijk te maken. Het fascistische stelsel voldoet aan beide eischen. Het onderdrukt met alle middelen - geweld, ideologie en tegemoet- komingen binnen de grenzen van het mogelijke - de bestaande klas- setegenstellingen en treft tegelijkertijd voorbereidingen voor de beslechting der imperialistische tegenstellingen - wederom door dwang, propaganda, ideologie en militaire drill. Het fascistische stelsel is de voor de tegenwoordige situatie van het imperialisme best passende vorm.

Tegenover dit internationaal fascisme kunnen we als doel van onze strijd slechts het i n t e r n a t i o n a l e c o m - m u n i s m e stellen. Een socialisme of communisme in één land kan niet bestaan, want één land kan nooit uit de interna- tionale marktproductie, uit het imperialistische weefsel genomen worden, zoals het voorbeeld van Rusland duidelijk toont. De communistische economie gaat principieel uit van het voorzien in de behoefte, en overwint de marktproductie in al zijn vormen. De proletarische revolutie zal natuurlijk niet in alle landen tegelijk zegevieren, maar het is absoluut noodzakelijk hem uit het land, waar hij zegeviert voort te planten, allereerst naar de dichtbij gelegen gebieden, dan naar de verder afgelegen.

De communistische productie begint met de vermaatschappe- lijking van de productiemiddelen en de overname van de productie en distributie door de in raden georganiseerde arbeiders. Deze raden hebben niet alleen de taak, de productie en distributie ter hand te nemen, maar ze moeten de zege van de proletarische revolu- tie tegen alle gevaren, de contra-revolutionaire krachten in het eigen land, of de invasies door buitenlandse machten, verdedi- gen. Een scheiding tusschen economie en politiek in de zin van het burgerlijk staatsstelsel bestaat onder het communisme niet meer. Er is geen bijzonder apparaat meer, dat de maatschappij moet verde- digen, maar in het overgangsstadium totaan de uiteindelijke over- winning van de revolutie is er een uit het proletariaat zelf ge- vormde verdedigingsorganisatie. Binnen het radenstelsel heerscht een democratische regeling van de productieve arbeid; toepassing van macht en geweld mag slechts tegen vijanden van de revolutie plaats hebben. Alleen op deze wijze kan het gelukken, langs de weg van de proletarische dictatuur tot de k l a s s e l o o z e m a a t s c h a p p i j te geraken.

.....

Van de obligatielening zijn uitgeloot:

Augustus de nummers: 18, 34, 39 en
September de nummers: 3, 8 en 31.

Vrijwillige bijdragen van 1 Juli '34 - 1 September '34:

L. te M. Fl. 1.-- P.K. te M. Fl. 1.-- R. te B. Fl. 1.-- H.A.S. te A.
Fl. 1.-- Rotterdam Fl. 2.90 N.S. te H. Fl. 1.30; A.B. te M. Fl. 1.05;
H.M. te A. Fl. 2.50 plus Fl. 2.50; A. de B. te A. Fl. 2.50; T.M. te
A. Fl. 1.50; L.M.F. te A. Fl. 2.50 plus Fl. 1.--; E.W.L. te A. Fl. 1.--

Het indertijd door de G. I. C. uitgegeven boek:

"GRONDBEGINSELEN DER COMMUNISTISCHE PRODUCTIE EN DISTRIBUTIE"

is reeds sedert geruimentijd uitverkocht. We zijn aan de voorbe-
reidende werkzaamheden voor een tweede druk begonnen. Bij dit
nummer is bijgevoegd een circulaire waarin het verschijnen van
de tweede druk tegen 1 December a.s. wordt aangekondigd. We
zullen dit plan echter alleen dan kunnen verwezenlijken,
als de aangewezen bestelbiljetten nu vergezeld van het bedrag
van Fl. --.50 per besteld exemplaar binnenkomen. Kameraden die in hun kring van kennissen voor deze
uitgave willen werken, kunnen meerdere bestelbiljetten en pers-
beoordelingen bekomen bij de bezorgers van het persmateriaal.
De tweede druk wordt omgewerkt, en in verschillende
punten in overeenstemming gebracht met wat de ontwikkeling
van maatschappij en arbeidersbeweging ons sedert de eerste uit-
gave leerde.

In het volgende nummer van het P.I.C. zal onder de titel
"LOONARBEID EN STAATSCOMMUNISME" als artikel verschijnen een af-
druk van wat over dit onderwerp in "de Grondbeginselen" wordt
gezegd.

Het hierna volgende artikel is een voortzetting van het in 't vorig
nummer begonnen artikel: "DE POT EN DE KETEL".
Het bleef door plaatgebrek overstaan.

Wie zijn de leugenaars, praatjesmakers, geleerde lasteraars,
hypnotiseurs enz. enz.

In de Tribune van 20 October '32 kwam het volgend artikel voor :

"OVER INTERNATIONALE
RADEN COMMUNISTEN."

En over citatenvervalsing.

"Herinnert U"

Het Anti-Oorlogs-Congres te Amsterdam heeft niet alleen
de woede van de burgerlijke pers opgewekt; maar ook de haat van
alle contra-revolutionaire elementen, die zich achter den naam
van "arbeiderspartij", of "communisten" verbergen.

Naast vele andere pamfletten, werd daar ook uitgereikt
een zekere "oproep aan het internationaal proletariaat", uit-
gaande van drie of vier mensen, die zich "De Internationale
Radencommunisten", de "Groep van Internationale Communisten
Holland", en nog vier of vijf andere hoogdravende benamingen
toemeten.

Bij uitzondering willen wij eens eenige aandacht wijden aan
dit vodje papier, opdat de arbeiders kunnen zien, hoe zulke
groepjes, die zich "communistisch" noemen, tegelijk tot de
ergste vijanden van de arbeidersklasse, tot de agenten van de
bourgeoisie behooren.

De "oproep" is geschreven in den stijl van den hypnotiseur.
"Proletariërs! herinnert u ..." en dan komen een eindeloze
reeks van dingen, die de proletariërs zich heelemaal niet
herinneren, en die zonder een schijn van bewijs worden voor(t)ge-
zet.

Wij vinden in het geheele pamflet eigenlijk maar één ding,
dat zich verifiëren laat; en dat is een citaat uit een rede
van Bocharin, "Protocol te wereldcongres, blz. 420, staat er
bij, heel geleerd. En wij kunnen ons voorstellen, dat arbeiders,
die dit protocol natuurlijk niet bij de hand hebben, toch onder
den indruk komen van zooveel nauwkeurigheid. En daarom hebben
wij ons de moeite genomen, om eens te vergelijken, wat Bocharin
werkelijk gezegd heeft, en wat de "Internationale Raden-praatjes-
makers hiervan gemaakt hebben en we zullen nu het werkelijke
citaat brengen, en daarin alles onder strepen wat
de internationale radenleugenaars hebben weg gelaten!
Ziehier dus, wat Bocharin gezegd heeft:

"Mogen de proletarische staten, uitgaande van
de doelmatigheden van de strategie
van het geheele wereldproletariaat
militaire bloks sluiten met de burgerlijke staten? Er is hier
geen principieel verschil tusschen een leening en een militair
bondgenootschap. En ik beweër, dat we al zoo gegroeid zijn,
dat wij een militair bondgenootschap met een andere bourgeoisie
kunnen sluiten, om door middel van dezen burgerlijken staat
een ander burgerdom te verpletteren. Wat later ge-
beuren zal, onder bepaalde krachts-

verhoudingen, dat kunt ge u gemakkelijk voorstellen. Dat is een vraag van zuiver strategisch-tactische doelmatigheid. Zoo moet men dat in het program zetten.

Bij dezen vorm van landverdediging, van een militair verbond met burgerlijke staten, is het de plicht van de kameraden van zulk een land, dit blok tot de overwinning te brengen. Als in een andere phase van de ontwikkeling de bourgeoisie van zulk een land zelf overwonnen is, dan denken andere problemen op (g e l a o h), die ik hier niet verplicht ben te schetsen, maar die gij zelf gemakkelijk begrijpen zult."

Alles, wat we vet gezet hebben, (hier gespatieerd -G.I.C.) is in het pamflet weggelaten; en men zal zien dat het juist de kern van de zaak is. Boecharin gaat uit van de revolutionaire belangen van het wereldproletariaat; en hij stelt de mogelijkheid van een tijdelijk samengaan met den eenen burgerlijken staat tegen den and oren, gebruik makende van de geschillen tusschen de kapitalisten onderling, alleen om daaraan het uitzicht op de revolutionaire omverwerping van den tijdelijken "bondgenoot" onmiddellijk mee te verbinden!

Maar nu verder. Bij welke gelegenheid heeft Boecharin zoo gesproken? Bij de behandeling van het ontwerp voor een program van de Kommunistische Internationale op het 4e kongres in 1922. Maar wat is er toen verder gebeurd? Zijn rede over dit onderwerp gaf aanleiding tot een heftige polemiek, en op één hoogst belangrijk punt, dat van de behandeling van de beginselen van onzen dagelijkschen strijd in het program werd de opvatting van Boecharin reeds op dit kongres zelf afgewezen, gelijk de gelserde lasteraars van dezen "oproep" op pg.542 van hetzelfde protokol kunnen nalezen.

En daarop ... werd het ontwerp-program van Boecharin niet aangenomen doch opnieuw in studie gegeven: en het werd in den loop van eenige jaren zeer grondig bestudeerd en omgewerkt, en op het 6e kongres in 1928 definitief aangenomen.

Nu zou men denken, als men zich voor het standpunt van de Kommunistische Internationale in deze vragen interesseert - dan neemt men dit program ter hand, en ook de besluiten over de politiek in het geval van oorlog, genomen op datzelfde kongres - om daar dan zijn oordeel op te gronden!

De "Internationale Radenkommunisten" passon daar wel zalig voor op.

Zo vinden, dat zo al genoeg voor de waarheid gedaan hebben, als zij de persoonlijke meening van Boecharin uit het jaar 1922 vervalschen.

We zullen, aan de hand van de besluiten van onze internationale wereldpartij uiteen zetten, hoe wij deze vragen te beoordeelen hebben.

En konkludeeren thans alleen maar dat het eenige grijpbare en controleerbare, wat in den "oproep" van deze heeren kontra-revolutionairen te vinden is berust op valsche citaten en leugenachtige voorstellingen.

de L."

Wie goed leest ziet, dat de Tribune feitelijk het punt in kwestie niet ontkent. Want "zijn rede over dit onderwerp gaf aanleiding tot een heftige polemiek, en op een hoogst belangrijk punt dat van de beginselen van onzen dagelijkschen strijd in het program, word de opvatting van Boecharin reeds op dit kongres afgewezen....." Doch de Tribune weet wel dat haar lezers niet "goed" lezen. Het woord van Multatuli "Lezer leer lezen" is nog steeds niet in vervulling gegaan. Gelukkig voor de Tribune is het onderwijs niet van dien aard, dat aan de arbeiders workolijk lozen wordt geloord. Dus waren de C.Pers die na het lezen van ons manifest naar de Tribune waren gehold, bij het lezen van deze tegenspraak? weer volkomen gerust gesteld en daarbij dubbel verontwaardigd over zooveel laster tegen de comintern.

MAAR NU !

lezen we in de Fakkeli:

"Wij zijn bereid de Sowjet-Unie te verdedigen. Wij zijn NIET bereid de Sowjet-Unie te verdedigen aan de zijde van Herriot, de reaktionaire generaal Weygand en de renegaat Boncour - noch ook eventueel aan de zijde van Colijn en Mussert, indien ons land, via Engeland, in dit wanstaltige bondgenootschap van "democratio" en "dictatuur" zou worden betrokken."

"De Tribune" voegt daaraan toe:

"Het is werkelijk goed, dat dit zoo duidelijk gezegd wordt.

Nu woton de arbeiders tenminste dat de O.S.P. openlijk verklaart, dat zij tot de vijanden van de Sowjet-Unie behoort, die zij niet wenscht te verdedigen."

De Tribune is er blijkbaar niet org op gebrand, dat arbeiders zich veel herinneren, wij vinden echter dat ze zich zooveel mogelijk moeten herinneren en hebben hierbij dan ook deze tegenspraak? nog eens in de herinnering teruggebracht.

P. I. C. PERSDIENST VAN DE GROEP VAN INTERNATIONALE COMMUNISTEN

Deze persdienst ver-
schijnt minstens één-
maal per maand.
Stuur ons uw vrijwillige
bijdrage.

Int. Instituut
Soc. Geschiedenis
Amsterdam

DOELSTELLING:

De ontwikkeling van het kapitalisme voert tot steeds heviger crisissen, welke in steeds groter werkloosheid en telkens diepere ontvrichting van het productieapparaat hun uitdrukking vinden, waardoor miljoenen arbeiders buiten de productie staan en aan de uit-hongering zijn prijsgegeven. De toenemende verarming en de steeds groeiende onzekerheid

van bestaan dwingen de arbeidersklasse den strijd voor de communistische productiewijze aan te binden. De groepen van Internationale Communisten wekken de arbeiders in dezen strijd op, het beheer en de leiding van productie en distributie volgens algemeen geldende, maatschappelijke regels ZELF ter hand te nemen, om zoo DE ASSOCIATIE VAN VRIJE EN GELIJKE PRODUCTENTEN te verwezenlijken. De groepen van Internatio-

nale Communisten zien den wezenlijken vooruitgang der arbeidersbeweging in de ontwikkeling van het zelfbewustzijn der arbeiders. Daarom plaatsen ze zich tegenover de leiderspolitiek van de parlementaire partijen en van de vakbeweging en stellen de leuze: **ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN! DE PRODUCTIE IN HAN- DEN VAN DE BEDRIJFS- ORGANISATIES!**

Zevende Jaargang No: 13.
September 1934 No: 2.

**ALLE MACHT AAN DE ARBEIDERSRADEN!
DE PRODUCTIE IN HAN- DEN DER BEDRIJFSORGANISATIE'S!**

LOONARBEID en STAATSCOMMUNISME.

Het is in de eerste plaats noodzakelijk, duidelijk in te zien, dat een productie op de grondslag van de waarde der arbeidskracht, dat is op LOONARBEID, nooit tot iets anders voeren kan, dan tot ontrechtiging der arbeiders. De oorzaak daarvan ligt niet in de slechtheid der staatsbestuurders, maar in de bewegingswetten van het systeem.

De kern van de zaak is deze, dat er een tegenstelling is tusschen de waarde van de arbeidskracht en DE ARBEID, die de arbeider dagelijks aan z'n baas levert. We krijgen nooit onze ARBEID betaald, maar we krijgen in ruil voor onze arbeidskracht zooveel als noodig is, om in ons onderhoud te voorzien. 1) Het ons arbeidsloon trekken we, bijvoorbeeld wekelijks, een aantal goederen uit de markt, waarin niet meer dan bijvoorbeeld 24 uur maatschappelijke arbeid steekt. Maar in werkelijkheid hebben we in die week 40, 50, 60 uur of langer gewerkt. De ARBEID, die we langs deze weg meer geven aan de maatschappij, dan we er door middel van ons loon uit weg trekken, heet de MEERARBEID, die dan voor de bezitters van de productiemiddelen of voor de staat tot MEERWAARDE wordt. Hoe lager de loonen en hoe langer de arbeidsdag, des te groter is de meerwaarde, die aan de staat of aan de kapitalisten toevalt.

Zeer ten onrechte is de meening wijd verbreid, dat het eigenlijke euvel van de kapitalistische maatschappij in deze meer-arbeid ligt. En een andere veel verbreide misvatting is, dat de meerwaardevorming op zichzelf wel goed is, maar dat deze meerwaarde niet aan de bezittende klassen mag toevallen, doch door de communistische staat weer aan de arbeiders gebracht moet worden door middel van sociale wetgeving.

Beide opvattingen zijn fout. De eerste, omdat ook in het communisme meerarbeid geleverd moet worden, die echter niet tot meerwaarde worden kan. De tweede, omdat ze geen rekening houdt

1). Men zie hiertoe blz. 50 van de "Grondbeginselen der Communistische Productie en Distributie". Dit artikel is overgenomen uit de in bewerking zijnde tweede druk van dit geschrift.